

Handi Péter

GYÁSZ

2018-04-10 | PRÓZA

Negyven éve már, hogy az akkoriban „alapított” kert nyugati oldalára öt chilei fűzfenyőt, vagy ahogyan nálunk, Ausztráliában nevezik, ceruzafenyőt ültettem. Arra gondoltam, a fák majd lombzatukkal felfogják a délutáni égető napözönt, jótékonyan árnyékolnak. Azért ezeket a fákat választottam, mert a jegenyékhez hasonlóan egyenesen nőnek, és keskeny levelű lombzatukon valamicske azért átszűrődik a sugárzásból. Vonzott az ötlet, hogy a Dél-Amerikából származó „bevándorló” növény velem együtt ereszthet gyökeret ezen a földrészen.

már valódi fák

Az ültetéskor mindössze félméteres venyigék könnyebben megkapaszkodtak, mint az ültető. Egy év alatt elérték testmagasságomat – igaz, ez nem mondható nagy teljesítménynek. Két év után túlnőttek a szomszéd kétméteres kerítésén, és már valódi fák lettek, vastag törzssel, kéreggel. És a lombok... talán inkább levéleresztések: a fatörzs számtalan vékony oldalhajtásán megjelentek, de valahogy megmaradtak éppen nyíló falevélnek, hosszúkás, hegyben végződő apró lándzsáknak, s kúsztak az anya- vagy apafával fölfelé, sűrűsödtek, simogatták az egyre magasabb törzset.

A növénytanok a fűzfélékbe sorolja ezt a fafajtát, csak hogy az európai fűzfa merőben más.

A fák tizenöt évesen túlnőtték a háztetőt, és teljesítették a megálmodott feladatot. A kert is hálásan reagált védelmükre, zöldült a fű, terebélyesedtek a bokrok, a madarak ültette fügefafa biztonságosan nyújtóztatta ágazatát a fűzfenyők lábainál.

Tavaszi-nyári reggeleken, ahogy kiléptem a kertbe, feltekintettem a fákra. Ez afféle reggeli imádságnak is beillett, egy hitetlen áhítatának, avagy egy gazda elégedett tehetetlenségének, hogy képtelen kordában tartani a birtok szaporulatát...

Aztán „mítoszosodott” is a fásor; a törzsekből legyezőkként kiálló keskeny levelek kuszaságát néha úgy kavarta-forgatta a nyugati szél, hogy arcokat véltem felfedezni a lombok rajzolatában, mégpedig amolyan karikatúra-szerű skicceket, amilyeneket Major Henrik rajzolt a nyugatosokról és a korabeli újságírókról. Így jelent meg kertemben Füst Milán, Szomory és Karinthy. Fáim persze tudatlanul csak nőttek, nőttek, és már elérték az emberi élettartam körülbelüli felét; az est érkezéssel eltakarták még a csillagokat is.

Nem én szabtam határt e felfele terjedésnek. Mintha valaki megelégette volna az egek ostromlását. Egyszer csak ágak tucatjai hullottak a 30–35 méter magasból, majd egy derékvastagságú törzs vált le az egyikről, és átzuhant a szomszéd kertjébe. A szomszédék – fiatal házaspár egyhónapos kisbabával – panaszkodtak, hogy félnek kilépni, mert fejükre eshet...

Intézkedni kellett.

hóhérmunka

A hóhérmunkát nyolc felfegyverzett, erre a célra felbérelt fogdmeg végezte. Huzalok, csigák, csörlők pörögtek, a favágók, mint a majmok másztak le-fel, kezükben a villanyfűrészekkel módszeresen darabolták-szaggatták a fák lombozatát, törzsét, a vastos hasábok tompán puffantak, az autóparkoló elé állított órlógép meg mindent fűrészporrá darált.

A gyász sötétszürke hullámai ereszkedtek a maradék kertre – annak ellenére, hogy a nyugati napsugarak most már zavartalanul áradtak a pázsitra, bokrokra. De: a favágók – utasításra! – megálltak a gyilkolásban és megkegyelmeztek a fatönköknek a kerítés magasságában. Ott áll most az öt fatönk, csonkán és lombtalanul, és vádlón. Egy erre járó kertész azzal biztatott, hogy nem haltak meg, tavasszal újból nőni kezdenek, ágakat hajtanak. Lehet. De nem valószínű, hogy ismét látom a magyar irodalom arcait a kertben – legfeljebb egyszer majd e fáknál is magasabb régiókban.

kép | [wikimedia.com](https://commons.wikimedia.org/)